

> Retouradres Postbus 8242, 3503 RE Utrecht

Aan : Provinciale staten van de provincie Limburg

cc. secretarissen politieke partijen

Datum 17 maart 2011
Betreft Natuur- en milieueducatie (NME) en Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO)

NL Milieu en Leefomgeving

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
www.agentschapnl.nl

Contactpersoon
Theo van Bruggen
T. 088 602 7975

Geachte Geadresseerde,

Duurzaamheid is de uitdaging voor de 21^e eeuw. Bedrijven werken daaraan in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de groene economie, overheden werken eraan door in de breedte hun beleid te verduurzamen en door duurzame bedrijfsvoering, waaronder duurzaam inkopen, burgers kiezen steeds meer voor groen en duurzaam, als consument en als bewoner, scholen hebben natuur- en milieuprojecten op het rooster.

De provincie speelt een belangrijke rol bij het realiseren van een duurzame toekomst van Nederland. Taken op het gebied van natuur, milieu, ruimtelijke ordening, regionale economie en leefbaarheid komen juist op het niveau van de provincie samen en vragen om een duurzame afweging.

Dat gaat niet vanzelf. NME en LvDO helpen om partijen samen te brengen en met communicatie en educatie mensen - jong en oud, op school, op het werk of thuis - bewust te maken, te informeren en hen aan te moedigen tot duurzaam gedrag. Door al doende te leren en al lerende te doen. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid voor natuur, milieu en duurzaamheid met de samenleving gedeeld.

Dat maakt NME en LvDO bij uitstek een instrument voor kennisdoorstroming, competentieontwikkeling en maatschappelijke innovatie.

Dat heeft een stevige ondersteuningsstructuur nodig. En die is er in de zin van centra voor NME, bezoekerscentra, onderwijsprogramma's, leerkringen en bedrijvenprojecten, maar ook kinderboerderijen en schooltuinen. In de landelijke Regiegroep NME/LvDOⁱ werken de gezamenlijke overheden (Rijk, provincies, gemeenten én waterschappen) samen in de landelijke en regionale programma's NME en LvDO, die op basis van meerjarenafspraken worden uitgevoerdⁱⁱ om op die manier NME en LvDO op een effectieve en efficiënte wijze tot uitvoer te laten komen.

En met succes. Recent onderzoek van Arcadis laat zien dat beleid effectiever werkt, processen sneller en efficiënter verlopen, meer partnerschap, creativiteit en draagvlak genereert als er wordt geïnvesteerd in een 'lerende' aanpak. De huidige meerjarenprogramma's laten in een evaluatie van TNO en WUR zien dat de goede projecten worden ingezet, met partijen die er toe doen en resultaten die bijdragen aan de gewenste duurzame samenleving.

Investeren in NME is ook investeren in de toekomst. Ander onderzoek laat zien dat kinderen die op school veel aan NME hebben gedaan later als volwassenen significant meer kennis hebben, een andere attitude en gedrag vertonen. (zie bronvermeldingen)ⁱⁱⁱ.

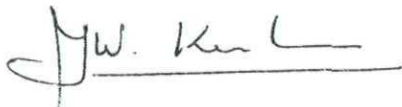
De huidige programma's NME en LvDO willen wij dan ook voortzetten in 2012. In het kader van de nieuwe coalitieakkoorden in de provincie wil ik graag uw aandacht vragen voor NME en LvDO. Het verzoek van mijn Regiegroep is om ook in 2012 middelen te reserveren om de huidige succesvolle programma's voort te zetten.

Ook voor een mogelijk vervolg na 2012 vraag ik uw betrokkenheid bij NME en LvDO omdat wij de ambitie hebben om medio 2012 plannen voor een nieuw meerjarenprogramma (2013 t/m 2015) aan de Tweede Kamer te presenteren met perspectief op een gezamenlijke uitvoering met alle overheden.

Bij duurzaamheid liggen de uitdagingen naast technologie en regelgeving vooral op het gebied van Human Capital: partnerschap, slimme oplossingen en creativiteit, draagvlak, scholing. Geen duurzame wereld, geen leefbare omgeving en geen technologische innovatie zonder ook een sociale transitie. NME en LvDO helpen bij participatie, bewustwording en competentieontwikkeling en leiden tot duurzamer gedrag bij burgers, consumenten, overheid en bedrijfsleven. NME en LvDO zijn geen wondermiddel, maar wel als een druppel smeerolie in beleidsmatige en maatschappelijke processen.

Met een geringe (financiële) ondersteuning krijgt u een groot maatschappelijk effect en mobiliseert u de samenleving. Het zou jammer zijn om dergelijke effectieve werkwijzen en netwerken niet voort te zetten. Ik reken er op dat u ook uw verantwoordelijkheid daarin neemt en u ook in de komende jaren NME en LvDO wilt ondersteunen in uw provincie^{iv}.

Namens de Regiegroep NME/LvDO

Mw. Dr. J.W. Kersten,
voorzitter

NL Milieu en Leefomgeving

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
www.agentschapnl.nl

Contactpersoon

Theo van Bruggen
T. 088 602 7975

ⁱ In de Regiegroep NME/LvDO werken onder mandaat van de minister van LNV samen: de Rijksoverheid (2 Directeuren Generaal namens de gezamenlijke departementen), de provincies (2 gedeputeerden, mede namens het IPO), de gemeenten (2 wethouders, mede namens VNG en GDO), de waterschappen (een dijkgraaf, mede namens de UvW).

ⁱⁱ Voor informatie over de programma's NME en LvDO zie www.senternovem.nl/lvdo en www.nme.nl

ⁱⁱⁱ de onderzoeken van Arcadis, TNO/WUR en het onderzoek 'hoe duurzaam is NME' zijn te verkrijgen via het programmabureau NME - LvDO en deels beschikbaar op www.nme.nl (onder publicaties). Op deze website is ook informatie te vinden over de regierol van de provincie en de manier waarop NME kan bijdragen aan het waarmaken van beleidsdoelen (zie <http://www.nme.nl/content/provincie-en-nme-regierol-draagt-bij-aan-waarmaken-beleidsdoelen>)

^{iv} voor meer inhoudelijke informatie over de programma's kunt u contact opnemen met het programmabureau via de eerder genoemde websites.